

ธุรกิจผลิตไฟฟ้า

สรุปแนวโน้มธุรกิจ

ISIC : 53351000 การผลิต การส่งและการจ่ายไฟฟ้า

ธุรกิจผลิตไฟฟ้า ในระยะ 1 ปีข้างหน้า มีแนวโน้ม **“Neutral (+)”** จากความต้องการใช้ไฟฟ้าที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ตามภาวะเศรษฐกิจที่คาดว่าจะขยายตัวดีขึ้น ทั้งจากภาคการท่องเที่ยวที่ฟื้นตัวชัดเจน และภาคอุตสาหกรรมที่คาดว่าจะปรับดีขึ้นตามการฟื้นตัวของ การส่งออกและการลงทุนภาคเอกชน รวมถึงผลบวกจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลใหม่ โดยโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่จะได้แรงหนุนจากภาครัฐที่มีแผนจะเปิดประมูลโรงไฟฟ้าใหม่เพื่อทดแทนโรงไฟฟ้าพลังงานก๊าซธรรมชาติที่จะทยอยหมดสัญญาในปี 2568-2570 ขณะที่กลุ่มผู้ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนจะได้รับประโยชน์จากแผนการรับซื้อไฟฟ้าในรูปแบบ Feed-in-Tariff (โดยเฉพาะพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม และพลังงานชีวมวล) ในช่วงปี พ.ศ. 2567-2573 รวมกว่า 5,203 MW

อย่างไรก็ตาม ธุรกิจผลิตไฟฟ้าเอกชนที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากราคาก๊าซ LNG ที่มีแนวโน้มปรับสูงขึ้น ตามความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติในยุโรปที่เพิ่มขึ้นในช่วงที่สภาพอากาศหนาวผิดปกติ ขณะเดียวกันแหล่งก๊าซธรรมชาติในประเทศที่มีต้นทุนถูกกว่าการนำเข้า ไม่สามารถผลิตได้ตามเป้าหมายทำให้ผู้ผลิตต้องแบกรับภาระจากต้นทุนการผลิตที่ปรับสูงขึ้น นอกจากนี้ การแข่งขันในธุรกิจผลิตไฟฟ้าที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น จากการเข้ามาลงทุนของผู้ผลิตรายใหญ่ทั้งในกลุ่มพลังงานหลักและพลังงานหมุนเวียน โดยเฉพาะการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวลและก๊าซชีวภาพ ซึ่งต้องประมูลแข่งขันด้านราคา อาจส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจลดลง ตลอดจนความท้าทายของผู้ผลิตไฟฟ้าในการเปลี่ยนผ่านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานฟอสซิลไปสู่พลังงานสะอาดเพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย Net Zero ภายในปี พ.ศ. 2608

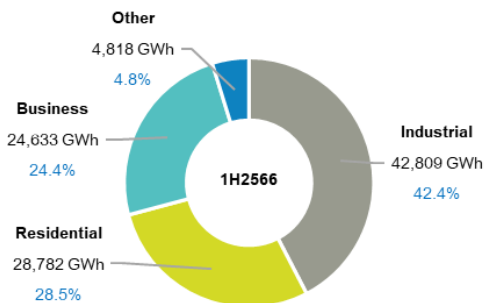
ภาพรวมธุรกิจ

ในปี 2565 ธุรกิจผลิตไฟฟ้าภาคเอกชนปรับดีขึ้นจากการกลับมาดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในระดับเกือบปกติ และการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวและธุรกิจเกี่ยวเนื่องหลังจากสถานการณ์โควิด-19 คลี่คลายลง สะท้อนจากปริมาณการผลิตไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น 2.9%YoY สอดคล้องกับปริมาณการใช้ไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น 3.6%YoY โดยเฉพาะการใช้ไฟฟ้าในภาคธุรกิจที่เพิ่มขึ้นถึง 11.0%YoY นำโดยกลุ่มธุรกิจภัตตาคารและโรงแรมที่เพิ่มขึ้น 24.2%YoY ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นเล็กน้อย 2.5%YoY ส่วนภาคครัวเรือนชะลอลงเล็กน้อย 1.0%YoY ผลจากการยกเลิกมาตรการป้องกันการแพร่ระบาด ทำให้ประชาชนกลับไปทำงานในสำนักงานตามปกติ ประกอบกับค่าไฟฟ้าที่ปรับเพิ่มขึ้นตามต้นทุนค่าไฟฟ้าผันแปร (Ft) ที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้ผลิตไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติเผชิญกับต้นทุนค่าเชื้อเพลิงที่สูงขึ้นจากราคาก๊าซธรรมชาติที่ปรับเพิ่มขึ้นตามปริมาณก๊าซธรรมชาติทั้งในและนอกประเทศที่ลดลง รวมถึงผลกระทบจากสงครามระหว่างรัสเซีย-ยูเครนเป็นสำคัญ

สถานการณ์ด้านการใช้ไฟฟ้าของไทย

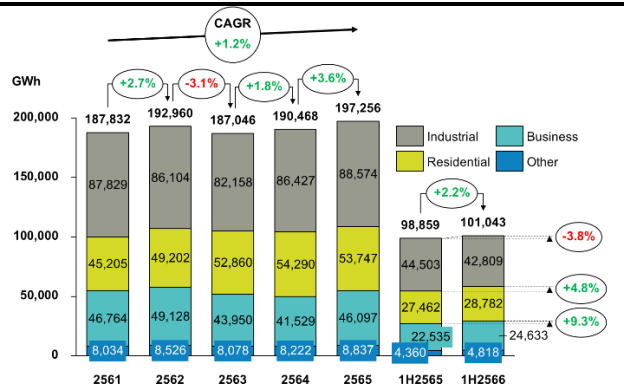
การใช้ไฟฟ้าในช่วงครึ่งแรกของปี 2566 ปรับดีขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นปริมาณการใช้ไฟฟ้า 101,043 GWh (ไม่รวมการใช้ไฟฟ้าจากกลุ่มผู้ผลิตไฟฟ้าใช้เองหรือ IPS) หรือเพิ่มขึ้น 2.2%YoY จากความต้องการใช้ไฟฟ้าในภาคครัวเรือน (สัดส่วน 28.5%) และภาคธุรกิจ (สัดส่วน 24.4%) ที่ปรับเพิ่มขึ้น 9.3%YoY และ 4.8%YoY ตามลำดับ โดยเฉพาะปริมาณการใช้ไฟฟ้าในกลุ่มธุรกิจภัตตาคารและโรงแรมที่ยังคงเพิ่มขึ้นถึง 20.8%YoY เช่นเดียวกับกลุ่มธุรกิจการขายปลีกที่เพิ่มขึ้น 4.6%YoY สาเหตุจากการกลับมาใช้ชีวิตนอกบ้านตามปกติของประชาชนภายหลังจากสถานการณ์โควิด-19 คลี่คลายลง และการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศเพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ ขณะที่ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในภาคอุตสาหกรรม (สัดส่วน 42.4%) ปรับลดลง 3.8%YoY โดยเฉพาะปริมาณการใช้ไฟฟ้าในภาคการผลิต อาทิ การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะฯ ลดลง 4.2%YoY การผลิตอาหาร เครื่องดื่มและยาสูบ ลดลง 1.2%YoY และการผลิตเคมีภัณฑ์ฯ ลดลง 6.6%YoY เป็นต้น สาเหตุหลักจากการส่งออกที่หดตัวตามกำลังซื้อของผู้บริโภคในประเทศคู่ค้าสำคัญที่ปรับลดลง โดยเฉพาะในตลาดสหรัฐฯ และจีน

รูปที่ 1 สัดส่วนการใช้ไฟฟ้า จำแนกตามสาขาเศรษฐกิจ

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (EPPO)

รูปที่ 2 ปริมาณการใช้ไฟฟ้า จำแนกตามสาขาเศรษฐกิจ

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (EPPO)

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

ตารางที่ 1 Top 10 การใช้ไฟฟ้าสูงสุด จำแนกตามสาขาธุรกิจ (TSIC 2 Digits)

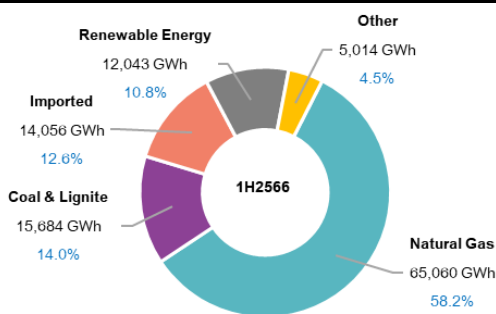
Rank	สาขาธุรกิจ	ปริมาณการใช้ไฟฟ้า (GWh)		%YoY	
		2565	1H66	2565	1H66
1	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะฯ	17,350	8,434	-0.5	-4.2
2	การผลิตอาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ	15,677	7,633	1.5	-1.2
3	การผลิตเคมีภัณฑ์ฯ	12,859	6,126	3.0	-6.6
4	ภัตตาคารและโรงแรม	9,154	5,330	24.2	20.8
5	การขายปลีก	10,102	5,264	7.9	4.6
6	อุตสาหกรรมโลหะขั้นมูลฐาน	7,764	3,527	2.0	-12.6
7	การบริการทางสังคมฯ	6,267	3,322	12.4	11.3
8	การผลิตผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	6,049	2,801	5.2	-9.5
9	การผลิตสิ่งทอฯ	4,451	1,967	2.6	-12.6
10	เกษตรกรรมและการล่าสัตว์	3,349	1,897	-1.4	12.7

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (EPPO)

สถานการณ์ด้านการผลิตและการจัดหาไฟฟ้าของไทย

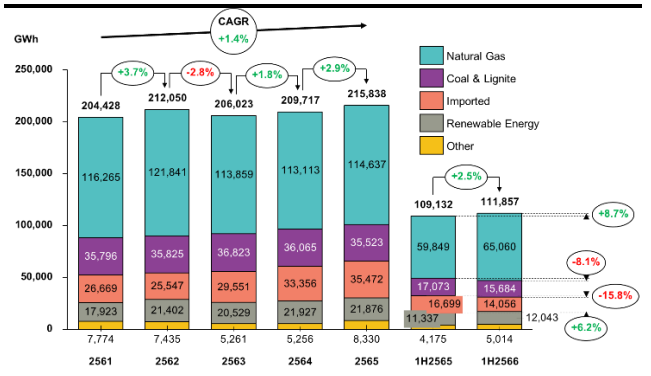
การผลิตไฟฟ้าในช่วงครึ่งแรกของปี 2566 เพิ่มขึ้นตามแนวโน้มความต้องการใช้ไฟฟ้าโดยรวมที่เพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ โดยมีปริมาณการผลิตไฟฟ้าที่ 111,857 GWh เพิ่มขึ้น 2.5%YoY โดยเฉพาะการผลิตไฟฟ้าจากก๊าซธรรมชาติ (สัดส่วน 58.2%) เพิ่มขึ้น 8.7%YoY จากราคาก๊าซธรรมชาติที่ปรับลดลง สาเหตุจากกำลังการผลิตก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย รวมถึงก๊าซธรรมชาตินำเข้าจากเมียนมาเริ่มกลับมาเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนก็ปรับเพิ่มขึ้น 6.2%YoY จากนโยบายภาครัฐที่มุ่งเน้นการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานสะอาดมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Net Zero Emission) ขณะที่การผลิตไฟฟ้าจากถ่านหินปรับลดลง 8.1%YoY สอดคล้องกับปริมาณการผลิตลิแกไนต์ในประเทศที่ปรับลดลง เนื่องจากการหมดอายุประทานบัตรของเหมืองถ่านหินเอกชน ส่วนการนำเข้าพลังงานไฟฟ้าปรับลดลง 15.8%YoY สาเหตุจากปัญหาภัยแล้ง ทำให้น้ำเหนือเขื่อนของ สปป.ลาว มีปริมาณน้อยลง นอกจากนี้ แนวโน้มการผลิตไฟฟ้าของภาคเอกชนมีบทบาทสำคัญเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ สะท้อนจากการผลิตไฟฟ้าของผู้ผลิตภาคเอกชนที่มีสัดส่วนรวมกัน 54.8% ขณะที่การผลิตไฟฟ้าของ EGAT และการนำเข้าไฟฟ้ามีสัดส่วนรวมกัน 45.2% ของกำลังการผลิตติดตั้งในระบบ

รูปที่ 3 สัดส่วนการผลิตไฟฟ้า จำแนกตามเชื้อเพลิงที่ใช้

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (EPPO)

รูปที่ 4 ปริมาณการผลิตไฟฟ้า จำแนกตามเชื้อเพลิงที่ใช้

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (EPPO)

ตารางที่ 2 ปริมาณการผลิตไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ผลิต

ประเภทผู้ผลิต	ปริมาณการผลิตไฟฟ้า (GWh)		%YoY		สัดส่วน (%)
	2565	1H66	2565	1H66	
EGAT	64,773	36,480	1.4	7.5	32.6
IPP	52,695	28,750	10.5	6.3	25.7
SPP	50,962	26,199	-3.8	3.8	23.4
VSP	11,936	6,371	1.3	2.5	5.7
Imported	35,472	14,056	6.3	-15.8	12.6
รวม	215,838	111,857	2.9	2.5	100.0

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (EPPO)

สถานการณ์ด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนของไทย

เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2566 คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) มีมติรับทราบแผนการเพิ่มการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานสะอาด ภายใต้แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2561 - 2580 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 (PDP2018 Rev.1) ในช่วงปี พ.ศ. 2564 - 2573 (ปรับปรุงเพิ่มเติม ครั้งที่ 2) ที่ได้เสนอไว้เดิมที่ 10,000 MW เป็น 12,700 MW โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มจากพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม และขยะอุตสาหกรรม ซึ่งจากข้อมูลในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2566 พบว่า มีการผลิตและส่งไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนเข้าระบบแล้วทั้งสิ้น 12,767 MW หรือคิดเป็น 43.4% ของเป้าหมายทั้งหมด (เป้าหมาย พ.ศ. 2580 อยู่ที่ 29,411 MW) ซึ่งมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่อง สาเหตุหลักจากมาตรการสนับสนุนของภาครัฐที่ครอบคลุมตั้งแต่การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการนำพลังงานหมุนเวียนมาใช้ในกิจการ รวมไปถึงการส่งเสริมให้กลุ่มกิจการที่อยู่ในระบบนิเวศของพลังงานหมุนเวียน เช่น การวิจัย คิดค้นเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ที่มาช่วยสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ตลอดจนสถาบันการเงินต่างๆ ที่สนับสนุนการปล่อยสินเชื่อสำหรับพลังงานสะอาดเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ยังมีโอกาสเติบโตสูง เนื่องจากสถานะกำลังการผลิตติดตั้งในปัจจุบันเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายยังอยู่ในระดับต่ำเพียง 25.8% เท่านั้น

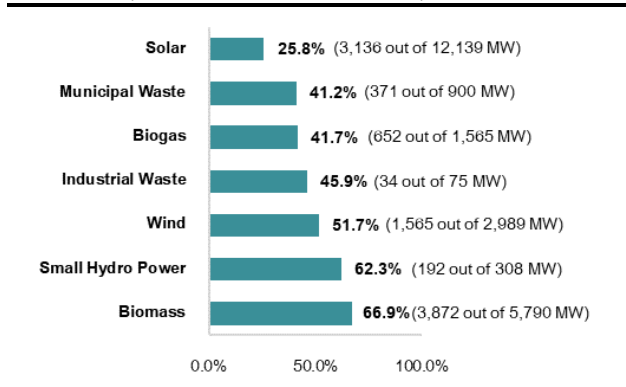
ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับการเปิดเผยจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

รูปที่ 5 สัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน

ที่มา : กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

รูปที่ 6 เปรียบเทียบสถานะและเป้าหมายกำลังการผลิตติดตั้งการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนตามแผน PDP 2018 ปรับปรุงครั้งที่ 1

ที่มา : กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

แนวโน้มการเติบโตของธุรกิจ

ธุรกิจผลิตไฟฟ้าในระยะ 1 ปีข้างหน้า มีแนวโน้มเติบโตดี จากความต้องการใช้ไฟฟ้าที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ตามภาวะเศรษฐกิจที่คาดว่าจะขยายตัวดีขึ้น ทั้งจากภาคการท่องเที่ยวที่ฟื้นตัวชัดเจน และภาคอุตสาหกรรมที่คาดว่าจะปรับดีขึ้นตามการฟื้นตัวของภาคส่งออกและการลงทุนภาคเอกชน รวมถึงผลบวกจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลใหม่ โดยโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่จะได้แรงหนุนจากภาครัฐที่มีแผนจะเปิดประมูลโรงไฟฟ้าใหม่เพื่อทดแทนโรงไฟฟ้าพลังงานก๊าซธรรมชาติที่จะทยอยหมดสัญญาในปี 2568-2570 ขณะที่กลุ่มผู้ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนจะได้รับประโยชน์จากแผนการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed-in-Tariff (โดยเฉพาะพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม และพลังงานชีวมวล) ในช่วงปี พ.ศ. 2567-2573 รวมกว่า 5,203 MW

อย่างไรก็ตาม ธุรกิจผลิตไฟฟ้าเอกชนที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากราคาก๊าซ LNG ที่มีแนวโน้มปรับสูงขึ้น ตามความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติในยุโรปที่เพิ่มขึ้นในช่วงที่สภาพอากาศหนาวผิดปกติ ขณะเดียวกันแหล่งก๊าซธรรมชาติในประเทศที่มี

ต้นทุนถูกกว่าการนำเข้า ไม่สามารถผลิตได้ตามเป้าหมายทำให้ผู้ผลิตต้องแบกรับภาระจากต้นทุนการผลิตที่ปรับสูงขึ้น นอกจากนี้ การแข่งขันในธุรกิจผลิตไฟฟ้าที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น จากการเข้ามาลงทุนของผู้ผลิตรายใหญ่ทั้งในกลุ่มพลังงานหลักและพลังงานหมุนเวียน โดยเฉพาะการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวลและก๊าซชีวภาพ ซึ่งต้องประมูลแข่งขันด้านราคา อาจส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจลดลง ตลอดจนความท้าทายของผู้ผลิตไฟฟ้าในการเปลี่ยนผ่านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานฟอสซิลไปสู่พลังงานสะอาดเพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย Net Zero ภายในปี พ.ศ. 2608

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องจะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง